

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

**Kwaliteitsonderzoek, onderzoek examinering en diplomering middelbaar
beroepsonderwijs bij**

Saba Comprehensive School

Plaats : Saba
BRIN-nummer : 30GU
Crebo-nummers : 92180* en 90760*
Datum schoolbezoek : 3 oktober 2016
Rapport vastgesteld te Tilburg 16 december 2016

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Bevindingen	6
3	Conclusie en vervolgspraken	10

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 3 oktober 2016 een onderzoek uitgevoerd op Saba Comprehensive School, afdeling mbo, naar de kwaliteit van het onderwijs, inclusief de examinering en diplomering.

Om de kwaliteit van de examinering van de instelling te kunnen beoordelen heeft de inspectie de twee opleidingen onderzocht, waarvoor in 2015 diploma's zijn afgegeven, te weten:

- crebocode 92180 kc* Onderhouds- en verbouwbedrijf (servicemedewerker), niveau 2/ Technical maintenance assistant level 2
- crebocode 90760 kc* Hospitality worker U2B Back of the house service employee, level 2

* Het betreft kwalificatiedossiers die zijn aangepast voor Caribisch Nederland.

Dit onderzoek is een heronderzoek naar aanleiding van de bevindingen van maart 2015 en april 2016. Tijdens die onderzoeken stelde de inspectie vast dat het examen niet voldeed aan de eisen. De kwaliteit van het onderwijsproces is ook eerder beoordeeld en de bevindingen hiervan zijn weergegeven in de rapporten over zowel het voortgezet onderwijs als het middelbaar onderwijs van de Saba Comprehensive School.

De conclusies van dit onderzoek kunnen worden beschouwd als een integrale beoordeling op basis waarvan de scholen en hun besturen kunnen werken aan het consolideren en borgen van bestaande kwaliteit, alsmede gerichte maatregelen kunnen treffen om geconstateerde tekortkomingen op te heffen. De inspectie heeft over een periode van vijf jaar (2012-2016) jaarlijks op alle scholen aspecten van de kwaliteit van het onderwijs beoordeeld en volgt nauwgezet de verbeteractiviteiten. In 2016 zal de school volgens de vigerende onderwijsagenda aan alle aspecten van basiskwaliteit moeten voldoen.

Toezichthistorie

De Saba Comprehensive School (hierna: SCS) biedt pas sinds 2012 middelbaar beroepsonderwijs aan. In 2013 heeft de inspectie voor het eerst de kwaliteit van het onderwijsproces beoordeeld. Sinds 2014 is de kwaliteit van de examinering en diplomering onderzocht.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Lesbezoek;
- Gesprek met studenten;
- Gesprek met teamleiders en directie;
- Doornemen van examendossiers van de kandidaten;
- Een gesprek met de constructeurs, vaststellers en beoordelaars van de examens en met de examencommissie;

-Een eindgesprek met de centrale directie en een afvaardiging van het bestuur.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op de WEB BES, het document basiskwaliteit MBO/SKJ en het Toezichtskader BVE 2012 (zie <http://www.onderwijsinspectie.nl>).

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de kwaliteit van de examinering. Hoofdstuk 3 geeft de conclusie en afspraken met de school weer.

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk beschrijft de inspectie tot welke bevindingen en conclusies het onderzoek heeft geleid. Per kwaliteitsaspect wordt een oordeel gegeven. Deze oordelen worden vooralsnog niet weergegeven in de vorm van een score maar in een beschrijving van de aangetroffen kwaliteit per onderzochte opleiding. Bij het onderzoek in april 2016 voldeden (onderdelen van) sommige kwaliteitsaspecten van de beide opleidingen al aan de basiskwaliteit. In die gevallen is geverifieerd of er aanleiding was om anders te oordelen dan bij het laatste onderzoek. Indien het oordeel gehandhaafd blijft is de tekst met de argumentatie van het vorige rapport in dit rapport opnieuw opgenomen.

Algemeen

In het voorjaar van 2016 oordeelde de inspectie dat de kwaliteit van de examinering in korte tijd sterk was verbeterd en dat de resterende tekortkomingen relatief snel hersteld konden worden.

Onderwijsproces

Programma

Dit domein bestaat uit de kwaliteitsaspecten samenhang en maatwerk. Het leerstofaanbod voor het mbo is voldoende afgestemd op de kwalificatiedossiers. Ook is er voldoende samenhang tussen het programma van de instelling en dat van de beroepspraktijkvorming. Van afstemming van de programma's op de specifieke onderwijsbehoeften van individuele studenten is echter slechts beperkt sprake.

Leren in de onderwijsinstelling

Dit domein bestaat uit de kwaliteitsaspecten didactisch handelen, leertijd en leeromgeving. Deze aspecten voldoen alle drie. Tijdens de lesbezoeken hebben wij goed voorbereide lessen gezien. De doelen van de lessen zijn in die voorbereidingen opgenomen en komen terug in de lessen. De opbouw van de les is duidelijk en de sfeer is prettig. De studenten zijn voldoende actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten. Het geringe aantal studenten komt de individuele aandacht ten goede. Ook de leertijd voldoet. Er zijn voldoende uren geprogrammeerd, er is weinig lesuitval of absentie en tijdens de lessen gaat ook weinig lestijd verloren. Ook de leeromgeving voldoet. Er is rust op en om de school maar ook de lessen zijn ordelijk. Leraren en leerlingen gaan respectvol met elkaar om. De praktijkruimten bieden voldoende mogelijkheden voor simulatie van de werkplek. Met name voor de opleiding Hospitality worker kunnen die mogelijkheden echter nog veel beter worden benut.

Begeleiding

Het domein begeleiding bestaat uit de kwaliteitsaspecten intake en plaatsing en studieloopbaanbegeleiding. Beide aspecten voldoen aan de basiskwaliteit. Alle studenten van de SCS worden gevolgd met gestandaardiseerde en genormeerde Engelstalige toetsen (Terra Nova).

Mentoren spelen een centrale rol in de begeleiding van de leerlingen. Zij zijn verantwoordelijk voor het volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling en de leervorderingen van de leerlingen. Zij signaleren tevens (eventuele) achterstanden en bespreken die in het 'kleine zorgteamoverleg'. Daarna kan de leerling hulp binnen of buiten de school ontvangen. Ontwikkelingen rondom een leerling worden in het logboek van Presentis, digitaal leerlingvolgsysteem, bijgehouden. Inmiddels werken alle docenten met dit systeem en kunnen ook de ouders hierop inloggen.

Leren in de beroepspraktijk

Dit domein bestaat uit het aspect beroepspraktijkvorming (bpv). De beroepspraktijkvorming voldoet. Op het eiland is weliswaar een zeer beperkt aantal geschikte beroepspraktijkplaatsen beschikbaar. Omdat niet alle competenties op elk stageadres getraind kunnen worden heeft de school gekozen voor een rolatiesysteem van werkplekken. Beroepscompetenties die niet voldoende op de werkplek aan de orde komen worden op de school gesimuleerd. De begeleiding van de bpv voldoet, zowel van de kant van de bedrijven als door de instelling. Er is voldoende aandacht voor het op school bespreken van de bpv-ervaringen. Hierbij wordt voor de studenten het verband inzichtelijk gemaakt tussen de ervaringen op de werkplek en het programma op de school.

Examinering

2.1 Technical maintenance assistant, level 2

Exameninstrumentarium

Het exameninstrumentarium van het beroepsgerichte deel voldoet.

Het examen kent een duidelijk onderscheid tussen de ontwikkelingsgerichte toetsen en de examinering.

Het examen dekt in voldoende mate de kerntaken en werkprocessen van het kwalificatiedossier. De kerntaken en werkprocessen worden in het examen voldoende en op een passende wijze getoetst. Ook zijn de opdrachten op het juist niveau van complexiteit.

Het exameninstrumentarium voor het generieke deel van het examen voldeed in april nog niet aan de eisen, omdat er van een examen in de vakken Nederlands en rekenen nog geen sprake was. Inmiddels is dat wel het geval.

Volgens de kwalificatiedossiers van de opleidingen dienen de generieke onderdelen Nederlandse taal en rekenen van de onderzochte opleidingen geëxamineerd te worden op het referentieniveau 2F. Gezien de specifieke context kan het in Caribisch Nederland voorkomen dat het behalen van de referentieniveaus voor bepaalde studenten nog onhaalbaar is. OCW acht het daarom vooralsnog aan de school om de student te examineren op een voor hem of haar passend niveau, ook als dat niveau onder het referentieniveau ligt dat is opgenomen in het betreffende kwalificatiedossier. Verder is de hoogte van de examenresultaten van de generieke onderdelen in Caribisch Nederland vooralsnog niet bepalend voor het behalen van het diploma. Dit geldt tot een in de nieuwe onderwijsagenda voor Caribisch Nederland op te nemen moment. In de onderwijsagenda zal daarbij ook, waar nodig per eiland verschillend, worden opgenomen hoe in de toekomst wordt omgegaan met de generieke eisen voor de talen en rekenen.

De studenten zijn geëxamineerd volgens het zogeheten Cambridge examen. Dit examen voldoet aan de toetstechnische eisen en de kandidaten worden getoetst op de vereiste domeinen. Voor de studenten, voor wie het Nederlands een vreemde taal is, is referentieniveau geen reële eis. Het Cambridge-examen toetst de kandidaten op het ERK-niveau B1.

Voor het rekenen zijn vooralsnog geen genormeerde examens beschikbaar in de Engelse taal volgens de school. Het vertalen van Nederlandse examens rekenen is ook geen optie, omdat er in deze examens te veel kennis verondersteld wordt die past bij een Europese context en onvoldoende bij de leef- en denkwereld van de Sabaanse kandidaten. De school examineert de kandidaten daarom met een schoolexamen. Dit examen dekt de vereiste domeinen en voldoet aan de toetstechnische eisen.

De cesuur voldoet inmiddels. Er zijn kernindicatoren benoemd die essentieel zijn voor de uitoefening van het beroep. Alle kernindicatoren moeten als voldoende worden beoordeeld. Minimaal 27 van de 30 werkprocessen moeten voldoende zijn om te kunnen slagen.

De wijze van beoordeling voldoet. De beoordelingscriteria zijn voldoende gebaseerd op het kwalificatiedossier. De assessoren wordt gevraagd hun oordeel toe te lichten, zeker wanneer een werkproces niet is behaald door de kandidaat.

De transparantie voldoet. De instrumenten zijn duidelijk voor alle betrokkenen.

Afname en beoordeling

De afname en beoordeling voldoen aan de basiskwaliteit. Er is bij alle acht proeves sprake van beoordeling door een assessor van de instelling en een uit het bedrijfsleven. Positief is dat beide assessoren afzonderlijk oordelen en op basis van consensus tot een gemeenschappelijk oordeel komen.

2.2 Hospitality UD Back of the house service employee, level 2

Exameninstrumentarium

Het exameninstrumentarium van het beroepsgerichte deel van de opleiding 'Hospitality' voldoet aan de eisen. Het examen kent een duidelijk onderscheid tussen de ontwikkelingsgerichte toetsen en de examinering.

Het examen dekt alle kerntaken en werkprocessen uit het kwalificatiedossier in voldoende mate.

Volgens de kwalificatiedossiers van de opleidingen dienen de generieke onderdelen Nederlandse taal en rekenen van de onderzochte opleidingen geëxamineerd te worden op het referentieniveau 2F. Gezien de specifieke context kan het in Caribisch Nederland voorkomen dat het behalen van de referentieniveaus voor bepaalde studenten nog onhaalbaar is. OCW acht het daarom vooralsnog aan de school om de student te examineren op een voor hem of haar passend niveau, ook als dat niveau onder het referentieniveau ligt dat is opgenomen in het betreffende kwalificatiedossier. Verder is de hoogte van de examenresultaten van de generieke onderdelen in Caribisch Nederland vooralsnog niet bepalend voor het behalen van het diploma. Dit geldt tot een in de nieuwe onderwijsagenda voor Caribisch Nederland op te nemen moment. In de onderwijsagenda zal daarbij ook, waar nodig per eiland verschillend, worden opgenomen hoe in de toekomst wordt omgegaan met de generieke eisen voor de talen en rekenen.

De studenten zijn geëxamineerd volgens het zogeheten Cambridge examen. Dit examen voldoet aan de toetstechnische eisen en de kandidaten worden getoetst op de vereiste domeinen. Voor de studenten, voor wie het Nederlands een vreemde taal is, is referentieniveau geen reële eis. Het Cambridge-examen toetst de kandidaten op het ERK-niveau B1

Voor het rekenen zijn vooralsnog geen genormeerde examens beschikbaar in de Engelse taal volgens de school. Het vertalen van Nederlandse examens rekenen is ook geen optie, omdat er in deze examens te veel kennis verondersteld wordt die past bij een Europese context en onvoldoende bij de leef- en denkwereld van de Sabaanse kandidaten. De school examineert de kandidaten daarom met een schoolexamen. Dit examen dekt de vereiste domeinen en voldoet aan de toetstechnische eisen.

De cesuur voldoet eveneens, omdat alle 14 opdrachten met een voldoende beoordeeld moeten worden. Maximaal twee werkprocessen mogen als onvoldoende beoordeeld worden en er zijn enkele kritische beoordelingscriteria benoemd. Ook de beoordelingswijze is goed opgezet. De prestatie-indicatoren uit het kwalificatiedossier zijn verwerkt tot beoordelingscriteria en een onafhankelijke beoordeling is door twee assessoren gegarandeerd. De transparantie voldoet, omdat voor alle betrokkenen duidelijk is wat er van hen wordt gevraagd.

Afname en beoordeling

De afname voldoet nu eveneens aan de eisen. Er is bij alle proeves sprake van beoordeling door twee assessoren. Positief is dat beide assessoren afzonderlijk oordelen en op basis van consensus tot een gemeenschappelijk oordeel komen. De authenticiteit van de afname voldoet. Bij alle proeves wordt de beroepssituatie weliswaar gesimuleerd, maar dat gebeurt op een realistische wijze. Bovendien is er voldoende betrokkenheid van personen uit het bedrijfsleven of het vakgebied betrokken bij de examinering, onder meer via de beoordeling.

Diplomering van de beide opleidingen

De deugdelijkheid van de diplomering is voldoende gewaarborgd. De examencommissie vergewist zich er in voldoende mate van of de kandidaat voldoet aan de exameneisen uit het kwalificatiedossier. Ook wonen de leden van de examencommissie voldoende examens bij om zich een oordeel te vormen over de afname en de beoordeling en van de deskundigheid van de betrokkenen. De examencommissie heeft haar eerste jaarverslag vastgesteld, waarin zij zich verantwoord over de wijze waarop zij de kwaliteit van de examinering bewaakt.

Gebied 3: kwaliteitsborging

De kwaliteitszorg voldoet aan de basiskwaliteit. Het management heeft voldoende zicht en grip op de kwaliteit van haar onderwijs. Het is duidelijk waar de schoolleiding met de school naar toe wil. Er is een onderwijskundige koers uitgezet die vertaald is in een plan van aanpak 2011-2017. Jaarlijks worden de resultaten daarvan geëvalueerd. Het management heeft de afgelopen jaren bewezen de kwaliteit van haar onderwijs succesvol te kunnen verbeteren. Zo is nu ook de examinering en diplomering van voldoende niveau. De school heeft zicht op de leerresultaten, die worden besproken, geanalyseerd en er worden conclusies uit getrokken. Teamleiders bezoeken lessen en de bevindingen worden met docenten besproken. Er is een kijkwijzer en er zijn formats hoe docenten lessen kunnen voorbereiden. Zicht op de kwaliteit van de lessen moet ook komen van de ervaringen van studenten. Een prima werkwijze is dat de schoolleiding van de docenten vraagt om de lessen door leerlingen te laten evalueren. De wijze waarop de docenten dat doen is vrij maar de gegevens moeten beschikbaar zijn tijdens de functioneringsgesprekken. De school kan haar beoordeling van het didactisch handelen compleet maken met een analyse van de oordelen op teamniveau; die ontbreekt nog.

Naleving wettelijke vereisten

De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten voor zover die zijn onderzocht.

3 Conclusie en vervolgafspraken

Kwaliteit van de examinering

Het onderwijs van het mbo van de Saba Comprehensive School voldoet aan de basiskwaliteit.

Afspraken

De inspectie heeft geen redenen om het toezicht met de huidige intensiteit van twee bezoeken per jaar te blijven uitvoeren. Tenzij de inspectie aanleiding heeft het toezicht opnieuw te intensiveren, zal de school eens per jaar worden bezocht, het ene jaar in de vorm van een voortgangsgesprek over de schoolontwikkeling, het andere jaar met een kwaliteitsonderzoek. Het kwaliteitsonderzoek zal vanaf dan worden uitgevoerd met het vernieuwde onderzoekskader.

Voor 2017 is een voortgangsgesprek voorzien, naar aanleiding van een verantwoording van de directie over de ontwikkeling van de kwaliteit. Het eerstvolgende kwaliteitsonderzoek vindt plaats in 2018.